

Daniyor kitobi — bir yuz oʻn beshinchi

Soʻnggi avlodning bashoratli xususiyatlarini ochib berish

Jeff Pippenger

2024-03-04

Chetda qoldirilayotgan xalqning soʻnggi avlodida muayyan bashoratli xususiyatlar aniqlanadi. Shunda ular ilonlar avlodiga aylanadilar, chunki ular Shaytonning feʼl-atvorini shakllantirgan boʻladilar. Ular zinokorlar avlodidir, chunki ular Xudoning dushmanlari bilan muqaddaslanmagan aloqalarni oʻrnatganlar. Ular shunday bir nuqtaga yetib kelganlarki, koʻradilar, ammo anglay olmaydilar; eshitadilar, ammo idrok eta olmaydilar, chunki ular tavba qilmaganlar; bu holat ularning yuraklari yogʻ bosgan deb tasvirlanadi. Muso aynan shu hodisaga birinchi boʻlib murojaat qilgan edi.

Muso butun Isroilni chaqirib, ularga dedi: “Sizlar Egasining Misr yurtida firʼavnga, uning barcha xizmatkorlariga va butun yurtiga koʻz oʻngingizda qilgan hamma ishlarini koʻrdingizlar; koʻzlaringiz koʻrgan oʻsha buyuk sinovlarni, alomatlarini va oʻsha ulkan moʻjizalarni ham. Ammo Egamiz sizlarga shu kungacha anglaydigan yurakni, koʻradigan koʻzlarni va eshitadigan quloqlarni bermagan.” Qonunlar takrori 29:2–4.

Koʻrish va eshitish bilan bogʻliq Laodikeya hodisasining birinchi eslatilishida, Xudoning xalqi koʻra olmaydigan narsa — ularning poydevoriy tarixidagi alomatlar va moʻjizalardir. Yeremiyo bu hodisani oxirgi kunlarda “ahmoq qizlar”ning bir xususiyati sifatida va ahmoq qizlarning Uch farishtaning xabarlarini, birinchi farishtaning Yaratuvchi Xudodan qoʻrqish haqidagi eʼlonidan boshlab, qabul qilishdan bosh tortishining ifodasi sifatida belgilaydi. Ana shu isyon tufayli ular keyingi yomgʻirni qabul qilmaydilar.

Buni Yoqub xonadonida eʼlon qiling va Yahudoda jar solib ayting: Endi buni eshiting, ey aqlsiz va fahmsiz xalq; koʻzlari bor-u, koʻrmaydilar; quloqlari bor-u, eshitmaydilar: Mendan qoʻrqmaysizlarmi? — deydi Egamiz. Huzurimda titramaysizlarmi? Men dengiz uchun qumni abadiy farmon bilan chegara qilib qoʻyganman, u undan oʻta olmaydi; uning toʻlqinlari gʻazab bilan tossa ham, ustun kela olmaydi; naʼra tortsa ham, undan oshib oʻta olmaydi. Ammo bu xalqning yuragi bosh koʻtargan va isyonkordir; ular bosh koʻtardilar va ketdilar. Ular koʻngillarida ham: Kelinglar, endi Egamiz Xudoyimizdan qoʻrqaylik, U oʻz mavsumida yomgʻirni — ertangi va kechki yomgʻirni — beradi; U biz uchun hosil oʻrimining belgilangan haftalarini saqlab qoʻyadi, demaydilar. Gunohlaringiz bularni sizlardan qaytardi, va xatolaringiz sizlardan yaxshiliklarni tiyib qoldi. Yeremiyo 5:20–25.

Hizqiyo koʻrib turib ham tushunmaslik bilan ifodalangan xususiyatlarni namoyon qiluvchilarni isyonkor uy deb belgilaydi. Ular oʻz poydevorlarining tarixini koʻrmaydigan, birinchi farishtaning xabarini rad etganlari uchun imonsiz qolgan nodon qizlardir; bu esa ularning barchasini rad etish demakdir, chunki agar siz birinchi farishtaning xabarini qabul qilmasangiz, ikkinchisini ham, uchinchisini ham qabul qila olmaysiz. Shu holatda, keyingi yomgʻir davrida bu qizlardan keyingi yomgʻir ushlab qolinadi. Iso Oʻz rivoyatida bu xususiyatga murojaat qilgach, soʻng urugʻ

sochuvchi haqidagi masalni bayon etishga o'tdi.

Lekin ko'zlarinigiz baxtlidir, chunki ular ko'radi; quloqlaringiz ham, chunki ular eshitadi. Zero, sizlarga chinini aytaman: ko'p payg'ambarlar va solih odamlar sizlar ko'rayotgan narsalarni ko'rishni orzu qildilar, ammo ko'rmadilar; sizlar eshitayotgan narsalarni eshitishni orzu qildilar, ammo eshitmadilar. Endi sizlar ekinchi haqidagi masalni tinglang. Kimki Shohlik kalomini eshitib, uni anglamasa, yovuz kelib, uning yuragiga ekilgan narsani tortib oladi. Yo'l bo'yiga urug' qabul qilgan kishi shudir. Toshloq joylarga urug' qabul qilgan esa, kalomni eshitib, darhol uni quvonch bilan qabul qiladigan kishidir; ammo uning o'zida ildizi yo'q, shu bois bir ozgacha bardosh beradi; kalom tufayli qayg'u yoki quvg'in kelganda esa, darhol qoqiladi. Tikanlar orasiga urug' qabul qilgan ham kalomni eshitadigan kishidir; lekin bu dunyoning tashvishlari va boylikning aldovchiligi kalomni bo'g'ib qo'yadi, va u samarasiz bo'lib qoladi. Yaxshi yerga urug' qabul qilgan esa, kalomni eshitib, uni anglaydigan kishidir; u ham hosil beradi va ba'zi yuz barobar, ba'zi oltmish, ba'zi o'ttiz barobar hosil keltiradi. U ularga yana boshqa bir masalni keltirib, dedi: Osmon Shohligi o'z dalasiga yaxshi urug' sepgan bir odamga o'xshaydi. Odamlar uxlab yotganlarida, uning dushmani kelib, bug'doy orasiga begona o't sepib ketdi. Nihol ko'karib, hosil tugayotganda, begona o'tlar ham ko'rindi. Shunda uy egasining xizmatkorlari kelib, unga dedilar: "Hazrat, dalangizga yaxshi urug' sepmaganmidingiz? Unda bu begona o'tlar qayerdan chiqdi?" U ularga dedi: "Buni dushman qilgan." Xizmatkorlar unga dedilar: "Istaysizmi, borib ularni yig'ib tashlaylik?" Ammo u dedi: "Yo'q, toki begona o'tlarni yig'ayotib, ular bilan birga bug'doyni ham ildizi bilan sug'urib olmanglar. O'ringa qadar ikkalasi birga o'ssin; o'rim vaqtida esa men o'roqchilarga aytaman: avval begona o'tlarni yig'ib, kuydirish uchun bog'-bog' qilib bog'langlar; bug'doyni esa mening omborimga to'planglar." Matto 13:16–30.

Nodonlar — begona o'tlar, donolar esa bug'doydir. O'nta bokira haqidagi masalda ikki toifa o'rtasidagi farqni namoyon qiladigan narsa — moyga egalik qilishdir; bug'doy va begona o'tlar masalida esa bu, urug' — ya'ni kalom — anglanadimi-yo'qmi, shunga asoslanadi. Muso tomonidan ko'rmaydigan va shu sababli anglamaydigan bir toifa haqidagi ilk eslatma, anglanishi lozim bo'lgan xabarni poydevor tarixining alomatlari va mo'jizalari sifatida belgilaydi. Ellen White tomonidan isyonkor xonadonning ko'rliigi unsurlariga doir so'nggi bashoratli ishora esa, barcha solih kishilar ko'rishni orzu qilgan narsani ko'rish uchun barakali qilingan ko'zlar Miller harakati tarixi bo'lganini ko'rsatadi.

"1840–1844 yillarda berilgan barcha xabarlar endi qudrat bilan yetkazilishi lozim, chunki ko'p odamlar yo'nalishini yo'qotgan. Bu xabarlar barcha jamoatlarga borishi kerak.

"Masih shunday dedi: 'Ko'zlarinigiz baxtlidir, chunki ular ko'radi; quloqlaringiz ham, chunki ular eshitadi. Zero, sizlarga chinini aytaman: ko'p payg'ambarlar va solih kishilar sizlar ko'rayotgan narsalarni ko'rishni orzu qilganlar, ammo ko'rmaganlar; sizlar eshitayotgan narsalarni eshitishni istaganlar, ammo eshitmaganlar' [Matthew 13:16, 17]. 1843 va 1844 yillarda ko'rilgan narsalarni ko'rgan ko'zlar baxtlidir." Manuscript Releases, 21-jild, 436, 437.

Iso har doim oxirni boshlanish orqali tasvirleydi, va ko'zlari bo'lsa-da ko'rmaydigan yoki tushunmaydiganlarga doir birinchi ishora hamda oxirgi ishora shuni ko'rsatadiki, isyonkor

xonadonning asosiy tarixi ko‘rilmaydigan narsadir, shu bois rad etiladi, va shunday qilib nodonlarning keyingi yomg‘irni tanib olishiga to‘sqinlik qiladi. 1840–1844 yillar tarixi qadimgi Isroilning Misr qulligidan qutqarilishi bilan timsol qilingan edi. Qadimgi Isroilning dastlabki sinov jarayonidan o‘ta olmaganlari ularni Qodashga olib keldi; u yerda ular o‘n josusning soxta xabarini qabul qildilar va o‘zlarini yana Misrga qaytarib olib borishi uchun yangi bir boshliqni tanladilar. Qirq yil o‘tgach, ular yana Qodashga olib kelindilar, va Muso Qoyani ikkinchi marta urib, muvaffaqiyatsizlikka uchradi.

Garchi Muso muvaffaqiyatsizlikka uchragan bo‘lsa-da, Yashu baribir ularni Va‘da qilingan Yurtga boshlab kirishga kirishdi. Kadeshdagi so‘nggi sinov u bilan bog‘liq jiddiy isyonni o‘z ichiga olgan edi, chunki Iso har doim oxirni boshlanish orqali tasvirlaydi, va qirq yilning boshida Kadeshdagi o‘n josusning isyoni, shuningdek qirq yilning oxirida ham Kadeshdagi buyuk bir isyonni tasvirlaydi. Shunga qaramay, Musoning Kadeshdagi isyoniga qaramasdan, Va‘da qilingan Yurtga kirish haqidagi vahiy endi ortga surilmas edi.

1863-yildagi isyon, 1888-yildagi yanada kuchaygan isyonga olib borgan, u esa 1919-yildagi yanada ortgan isyonga olib borgan va nihoyat 1957-yildagi isyon bilan o‘z yakuniga yetgan bu jarayonda, Iso Laodikiyadagi Adventizmni yana Qadeshga qaytardi. U ularni uchinchi farishta kelib, sinov jarayonini boshlagan tarixga qaytardi; bu jarayon oxir-oqibat 1863-yildagi isyonni va Laodikiyaning sahrosida darbadar kezish uchun quvg‘in etilishni namoyon qildi. Uchinchi farishta Laodikiyadagi Adventizmning oxirgi tarixiga 2001-yil 11-sentabrda, Vahiy kitobining o‘n sakkizinchi bobidagi qudratli farishta — ya‘ni uchinchi farishta — pastga tushganida kirib keldi. Shundan so‘ng u Bobil yiqilganini e‘lon qildi; bu Nimrod minorasining qulatilishi orqali timsollangan edi, xuddi Nyu-York shahrining minoralari qulatilganidek.

“Uchinchi farishtaning xabari anglab yetilmaydi; yerni o‘z ulug‘vorligi bilan yoritadigan nur esa, uning tobora oshib borayotgan ulug‘vorligi ichida yurishni rad etuvchilar tomonidan soxta nur deb ataladi.” Review and Herald, 1890-yil 27-may.

Qadimgi Isroil bilan bo‘lganidek, zamonaviy Isroil bilan ham xuddi shunday. 2001-yil 11-sentyabrga guvoh bo‘lgan avlod oxirgi avloddir. Iso Luqo kitobining yigirma birinchi bobida “bu avlod” haqida aytgan, va U bu avlodni osmon bilan yerning o‘tib ketishi paytida yashayotganlar deb belgilagan; bu esa Ikkinchi Kelishda sodir bo‘ladi. Masihning qaytishiga guvoh bo‘lib yashaydigan o‘sha avlod, o‘zlariga oxirgi avlod ekanliklarini isbotlaydigan bir alomatni tanib olgan bo‘ladi. Ular “har bir vahiy ta‘siri” endi “kechiktirilmayotgan” zamonda yashayotgan o‘shalar ekanliklarini biladilar va tushunadilar.

Iso Ma‘baddan shogirdlari bilan chiqib ketayotganida, ular Undan Ma‘badning vayron qilinishi haqidagi ta‘rifidan nimani nazarda tutganini tushuntirib berishini so‘radilar. O‘sha suhbat Uning shogirdlari oxirgi avlod davrida olib boradigan suhbatni ifoda etar edi. Shogirdlar U nimani nazarda tutganini anglashni istadilar, chunki U qayta-qayta Laodikiyadagi Adventist jamoati yaqinda keladigan yakshanba qonuni paytida supurib tashlanishini, undagi sajda qiluvchilar Uning og‘zidan qusib tashlanishini va endi Uning nomidan so‘zlovchilar bo‘lmay qolishini ta‘lim bergan edi.

Shogirdlariga javob berar ekan, Iso Quddusning vayron qilinishini va undan keyin butun dunyoning oxirigacha davom etadigan tarixni tasvirlab berdi. O'n to'qqizinchi oyatgacha bo'lgan tarixiy umumiy manzarani bayon qilgach, U so'ng Quddusning vayron qilinishiga murojaat qiladi; bu vayronagarchilik xoch vaqtidayoq sodir bo'lishi mumkin edi, ammo Xudoning rahm-shafqati va uzoq sabr-toqati bilan qariyb qirq yilga kechiktirildi. Qirq yilning oxirida vayronagarchilikdan qutulib qoladigan bir qoldiq bo'lar edi, biroq faqat U keyin bergan alomatni tanib olsalar.

Qadimgi Isroilning boshida qirq yillik bir davr bo'lgan edi; u o'n josusning isyoniga chiqarilgan hukm bilan boshlangan bo'lib, Musoning shifoati tufayli qirq yilga kechiktirilgan edi. Qadimgi Isroilning oxirida esa xochga qarshi isyon ustidan bir hukm bo'ldi; u Masihning sabr-toqati va rahm-shafqati tufayli qirq yilga kechiktirilgan edi. Har ikki tarixda ham qutulib qolgan bir qoldiq bor edi. Iso doimo bir narsaning oxirini uning boshi bilan tasvirlaydi.

Iso Quddus Quddus Quddus?

Quddusning qo'shinlar bilan qurshalganini ko'rganingizda, bilinglarki, uning vayron bo'lishi yaqinlashgandir. Shunda Yahudiyada bo'lganlar tog'larga qochsinlar; uning o'rtasida bo'lganlar chiqib ketsinlar; va qishloqlarda bo'lganlar unga kirmasinlar. Chunki bular qasos kunlaridir, toki yozilgan hamma narsalar bajo keltirilsin. Luqo 21:20–22.

“Qasos kuni” — yetti oxirgi balodir, va shu sababli Opa Uayt Quddusning vayron qilinishini so'nggi kunlarda Xudoning ijro etuvchi hukmi bilan bog'laydi.

Ey xalqlar, eshitish uchun yaqinlashinglar; va quloq solinglar, ey elatlar: yer va undagi hamma narsa, olam va undan paydo bo'lgan barcha narsalar eshitsin. Chunki Egamizning qahr-g'azabi barcha xalqlar uzra, Uning g'azabi esa ularning barcha qo'shinlari uzradir: U ularni tamoman halok qildi, ularni qirg'inga topshirdi. Ularning o'ldirilganlari ham tashlab yuboriladi, murdalaridan badbo'y hid ko'tariladi, tog'lar esa ularning qonidan erib ketadi. Osmonning butun lashkari parchalanib ketadi, osmonlar o'rama kitobday o'raladi; ularning butun lashkari tokdan tushgan barg kabi, anjir daraxtidan tushgan anjir kabi qulab tushadi. Chunki Mening qilichim osmonda qonga botirilgan bo'ladi: mana, u hukm uchun Idumeyaga, la'natim ostidagi xalq ustiga tushadi. Egamizning qilichi qonga to'lgan, yog' bilan semirtirilgan, qo'zilar va echkilarning qoni bilan, qo'chqorlar buyragining yog'i bilan; chunki Egamizning Bozrada bir qurbonligi va Idumeya yurtida buyuk bir qirg'ini bordir. Yovvoyi ho'kizlar ham ular bilan birga yiqiladi, buzoqlar ham buqalar bilan birga; ularning yurti qonga shimiladi, tuprog'i esa yog'dan semiradi. Chunki bu Egamizning qasos kuni, Sionning da'vosi uchun qasos qaytarish yilidir. Ishayo 34:1–8.

Iso O'zining birinchi ommaviy taqdimotini Nosirada qilib, O'zini Masih deb e'lon qildi. Bu taqdimot bashoratli jihatdan birinchi tilga olish qoidasiga bo'ysungan edi. U tanlagan o'qish Uning ishiga “Egamizning qasos kuni”ni e'lon qilish ham kirishini ko'rsatdi. Bu esa Ishayoga ko'ra, “Sionning da'vosi uchun tovonlar yili” hamdir.

Masih O'zining ommaviy xizmatini Nosirada boshladi va O'zini Masih sifatida e'lon qildi. Aynan o'shanda Uning so'zlarini eshitib turib, ammo anglamaganlar Uni tog'dan ulotqirib yuborish orqali o'ldirmoqchi bo'ldilar. Uning xizmatining boshlanishi o'z ona shahrining aholisi Uni o'ldirishga

uringani bilan belgilandi, xizmatining yakuni esa Uning xalqi Uni haqiqatan ham o'ldirgani bilan belgilandi. Uning xizmati O'zini Masih sifatida tanitishdan iborat edi; U suvga cho'mganida moylangach, Masih bo'ldi. Uning suvga cho'mishida kelajakdagi Masih haqidagi bashoratning ro'yobga chiqqanini tasdiqlash uchun ilohiy bir ramz pastga tushdi. 1840-yil 11-avgustda o'sha tarixning sinov xabari haqidagi bashoratni tasdiqlash uchun ilohiy bir ramz pastga tushdi. Va 2001-yil 11-sentyabrda o'sha tarixning oldindan aytilgan xabarini, ya'ni kech yomg'ir xabarini tasdiqlash uchun ilohiy bir ramz pastga tushdi.

“Samariyaliklar bilan ikki kun mehnat qilgach, Iso Galileyaga safarini davom ettirish uchun ulardan ayrildi. U yoshligi va ilk yigitlik davrini o'tkazgan Nosirada to'xtab qolmadi. U o'zini Moylangan Zot deb e'lon qilganida, u yerdagi ibodatxonada ko'rgan qabuli shu qadar noqulay bo'ldiki, u ko'proq samarali maydonlarni izlashga, quloq soladigan quloqlarga va uning xabarini qabul qiladigan yuraklarga va'z qilishga qaror qildi. U shogirdlariga: 'Payg'ambar o'z yurtida hurmat topmaydi', deb aytdi. Bu so'z ko'plab odamlarning o'z oralarida ko'z-ko'z qilmasdan yashab kelgan va bolaligidan beri yaqindan tanigan bir kishida namoyon bo'lgan g'oyat hayratlanarli taraqqiyotni tan olishga bo'lgan tabiiy istaksizligini ifodalaydi. Ayni paytda, xuddi shu kishilar bir begona va sarguzashtparastning da'volari ustidan haddan tashqari hayajonga tushib ketishlari mumkin edi.” The Spirit of Prophecy, 2-jild, 151.

Luqo kitobining yigirma birinchi bobida Masih o'lmaydigan oxirgi avlod bo'lmish bir yuz qirq to'rt ming kishini aniqlab beradi. U buni ilgari Otasining uyi bo'lgan, ammo keyin yahudiylarning uyiga aylangan joyga qilgan so'nggi tashrifidan boshlangan tarixni bayon etish orqali qiladi. Iso bayon qila boshlagan tarix rivoyatida U Quddus va shogirdlar bilishni istagan ma'bad vayron qilinishi kerak bo'lgan nuqtaga yetdi (milodiy 70-yil). U bu vayronagarchilikni qasos kunlari deb atadi; bu esa Uning xizmatini boshlab bergan dastlabki e'lonining bir qismi edi. “Qasos kunlari” nafaqat milodiy 70-yildagi Quddusning vayron qilinishini, balki yetti oxirgi ofatda ifodalangan Xudoning g'azabi vaqtini ham anglatardi.

Chunki bu Sarvari Olam Egasi bo'lgan Egamizning kunidir, qasos kunidir, toki U O'z dushmanlaridan O'zi uchun qasos olsin; qilich esa yutib yuboradi, to'yadi va ularning qoni bilan mast bo'ladi; chunki Sarvari Olam Egasi bo'lgan Egamizning shimoliy yurtda, Furot daryosi bo'yida qurbonligi bordir. Yeremiyo 46:10.

Furot daryosi bo'yidagi shimoliy yurtda bo'ladigan “qurbonlik” bilan ifodalangan Bobil ustidan keladigan “qasos kuni” tez orada joriy etiladigan yakshanba qonunidan boshlanadi.

Egamizning g'azabi tufayli u yerda hech kim yashamaydi, balki butunlay vayron bo'ladi; Bobildan o'tgan har bir kishi dahshatga tushadi va uning barcha balolariga qarab hushtak chaladi. Bobilda qarshi atrofidan saf tortinglar; ey kamonni tortuvchilarning barchasi, unga o'q uzinglar, o'qlarni ayamnglar; chunki u Egamizga qarshi gunoh qildi. Uning atrofiga qarshi hayqiringlar: u taslim bo'ldi; uning poydevorlari qulab tushdi, devorlari yiqitildi; chunki bu Egamizning qasosidir; undan qasos olinglar; u qanday qilgan bo'lsa, unga ham shunday qilinglar. Bobildan ekuvchini ham, o'rim paytida o'roq tutuvchini ham yo'q qilinglar; zulm qiluvchi qilichdan qo'rqib, har kim o'z xalqiga qaytadi, har kim o'z yurtiga qochadi. Isroil tarqalib ketgan qo'ydir; uni sherlar haydab yubordi: avval Ossuriya shohi uni yutib yubordi,

keyin esa Bobil shohi bu Navuxadnazar uning suyaklarini sindirdi. Shuning uchun Isroilning Xudosi, lashkarlar Egasi, shunday deydi: Mana, men Ossuriya shohini jazolaganim kabi, Bobil shohini ham va uning yurtini ham jazolayman. Men Isroilni yana o‘z maskaniga qaytaraman, va u Karmalda hamda Bashanda boqiladi, uning joni Efrayim tog‘ida va Giladda to‘yadi. O‘sha kunlarda va o‘sha vaqtda, — deydi Egamiz, — Isroilning gunohi qidiriladi, ammo u topilmaydi; Yahudoning gunohlari ham qidiriladi, ammo ular topilmaydi; chunki men saqlab qolganlarimni kechiraman. Meratayim yurtiga, ha, uning o‘ziga va Peqod aholisiga qarshi chiq; — deydi Egamiz, — ularni xarob qil va tamoman yo‘q qil, senga buyurganlarimning hammasiga muvofiq ish tut. Yurtida jang sadosi va ulkan vayronagarchilik bor. Butun yerning bolg‘asi qanday qilib parchalandi va sindi! Bobil xalqlar orasida qanday qilib vayronaga aylandi! Men senga tuzoq qo‘ydim, ey Bobil, sen ham ushlanding, o‘zing esa bundan bexabar eding; sen topilding va tutilding, chunki Egamizga qarshi kurashding. Egamiz o‘z qurolxonasini ochdi va g‘azabining qurollarini chiqardi; chunki bu Xaldeylar yurtida lashkarlar Egasi bo‘lgan Rabbiiy Egamizning ishidir. Eng olis chegaradan unga qarshi kelinglar, uning omborlarini ochinglar; uni uyum-uyum qilib tashlanglar va uni tamoman yo‘q qilinglar; undan hech narsa qolmasin. Uning barcha buqalarini o‘ldiringlar; ular so‘yishga tushsinlar; ularning holiga voy! Chunki ularning kuni keldi, ularga jazo berilish vaqti yetdi. Bobil yurtidan qochib chiqayotgan va omon qolayotganlarning ovozi — Sionda Egamiz Xudoyimizning qasosini, Uning ma‘badining qasosini e‘lon qilish uchun. Bobilda qarshi kamonchilarni to‘planglar; ey kamonni tortuvchilarning barchasi, uning atrofiga qarshi qarorgoh quringlar; undan hech kim qochib qutulmasin; qilgan ishiga yarasha uning haqqini qaytaringlar; u qanday qilgan bo‘lsa, unga ham shunday qilinglar; chunki u Egamizga, Isroilning Muqaddas Zotiga qarshi mag‘rurlandi. Yeremiyo 50:13–29.

Milodiy 70-yilda Quddusning vayron qilinishi Birlashgan Shtatlarda tez orada joriy etiladigan yakshanba qonunidan boshlanadigan Bobil fohishasining ijro etuvchi hukmini ifodalaydi. Iso milodiy 70-yilni tez orada keladigan yakshanba qonuni sifatida ko‘rsatayotganini bilar edi, chunki U O‘z Kalomining Muallifidir va U Kalomning O‘zidir. Oxirgi avlod yetib kelganini aniqlab beradigan alomat nimadan iborat ekanini tushunish uchun, Iso Luqo kitobining yigirma birinchi bobida bayon qilgan bashoratning vaziyatini anglash muhimdir.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Masihning kelishi bu yer tarixining eng zulmatli davrida sodir bo‘ladi. Nuh va Lut kunlari Inson O‘g‘lining kelishidan sal oldingi dunyoning holatini tasvirlaydi. Muqaddas Yozuvlar, shu zamonga ishora qilib, Shayton barcha qudrat bilan va ‘nohaqlikning har xil aldovlari bilan’ ish olib borishini e‘lon qiladi. 2 Salonikaliklarga 2:9, 10. Uning faoliyati bu oxirgi kunlarda tez sur‘at bilan ortib borayotgan zulmat, sanoqsiz xatolar, bid’atlar va adashtirishlar orqali ravshan namoyon bo‘lmoqda. Shayton nafaqat dunyoni asirlikda olib bormoqda, balki uning aldovlari Rabbimiz Iso Masihga mansubligini da‘vo qiluvchi jamoatlarga ham xamirturush kabi singib bormoqda. Buyuk murtadlik yarim tun zulmatidek quyuq qorong‘ulikka aylanadi. Xudoning xalqi uchun bu sinov kechasi, yig‘i kechasi, haqiqat yo‘lida quvg‘in kechasi bo‘ladi. Ammo ana shu zulmat kechasidan Xudoning nuri porlaydi.”

U “zulmat ichidan nurni porlatadi.” 2 Korinfliklarga 4:6. “Yer esa shaklsiz va bo‘sh edi; va tubsiz chuqurlik yuzini zulmat qoplagan edi”, “Xudoning Ruhi suvlar yuzi uzra harakatlanar edi. Va Xudo dedi: Nur bo‘lsin; va nur bo‘ldi.” Ibtido 1:2, 3. Shunday qilib, ruhiy zulmat kechasida Xudoning kalomi yangraydi: “Nur bo‘lsin.” U O‘z xalqiga shunday deydi: “Tur, porla; chunki nuring keldi, va Egamizning ulug‘vorligi sening ustingda porladi.” Ishayo 60:1.

“‘Mana,’ deydi Muqaddas Bitik, ‘zulmat yer yuzini qoplaydi, quyuq zulmat esa xalqlarni; ammo Egamiz sening ustingda porlaydi, va Uning ulug‘vorligi sening ustingda ko‘rinadi.’ 2-oyat. Otaning ulug‘vorligining yog‘dusi bo‘lgan Masih dunyoga uning nuri sifatida keldi. U odamlar oldida Xudoni namoyon etish uchun keldi, va U haqda shunday yozilgan: U ‘Muqaddas Ruh va qudrat bilan moylangan,’ hamda ‘yurib, yaxshilik qilib yurgan.’ Havoriylar 10:38. Nosira ibodatxonasida U shunday dedi: ‘Rabbiyning Ruhi Mening ustimdadir, chunki U kambag‘allarga xushxabar yetkazish uchun Meni moyladi; U Meni yuragi singanlarga shifo berish uchun, asirlarga ozodlikni, ko‘rlarga ko‘z ochilishini va’z qilish uchun, ezilganlarni ozodlikka chiqarish uchun, Rabbiyning maqbul yilini va’z qilish uchun yubordi.’ Luqo 4:18, 19. U O‘z shogirdlariga topshirgan ish ham shu edi. ‘Sizlar dunyoning nurisizlar,’ dedi U. ‘Nuringiz insonlar oldida shunday porlasinki, ular yaxshi ishlaringizni ko‘rib, osmondagi Otangizni ulug‘lasinlar.’ Matto 5:14, 16.” Payg‘ambarlar va Shohlar, 217, 218.